

Maturitní okruhy ze ZSV

Školní rok 2021/2022

1. Stát a občan, charakteristika ČR.

Definice státu, druhy a formy státu, státoprávní teorie, teorie společenské smlouvy, Locke, Hobbes, Rousseau, demokratický stát, vztah občana a práva v demokratickém státě. Samospráva obcí a měst. Charakteristika České republiky, státní symboly, nabytí státního občanství, parlamentní politické strany.

2. Česká ústava a její vývoj.

Ústavní principy demokratického státu, ústavní vývoj v Česku – první republika, 2. světová válka, komunistická éra, polistopadový vývoj, současná ústava, Listina základních práv a svobod

3. Pojem práva, právo jako systém.

Normy a právo, prameny práva, právní řád, publikace právních předpisů, působnost právních předpisů, právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům, právní vztah, fyzická a právnická osoba), legislativní proces, právní věda, charakteristika veřejného a soukromého práva.

4. Soukromé právo.

Občanské právo – kupní smlouva, nájemní smlouva, občanské soudní řízení, pracovní právo – typy pracovních poměrů, pracovní smlouva, skončení pracovního poměru, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, rodinné právo – uzavření manželství, vyživovací povinnost, zánik manželství, osvojení, poručenství, pěstounská péče.

5. Veřejné právo a soudní systém v ČR.

Soustava soudů, soudci, trestní právo – trestný čin, přestupek, objasňování trestných činů, účastníci trestního řízení, druhy trestů, vazba, milost, amnestie, trestné činy, trestní odpovědnost; právní ochrana (soudce, státní zástupce, advokát, notář, exekutor, ombudsman).

6. Lidská práva.

Historie lidských práv, důležité deklaráce a dokumenty, zápas o lidská práva ve 20. stol., OSN, NATO.

Vznik stručné dějiny organizace, orgány, členství ČR v mezinárodních organizacích, mezinárodní právo

7. **Ekonomie a ekonomika.**

Definice, ekonomické systémy, ekonomické sektory, významní myslitelé, makroekonomie, mikroekonomie, potřeby, ekonomické subjekty, základní ekonomické otázky, statky, transformace české ekonomiky po roce 1989

8. **Mikroekonomie.**

Trh, poptávka, nabídka, cena, subjekty trhu, složky trhu, základní pilíře tržního mechanismu, základní ekonomické otázky, neviditelná ruka trhu – problém konkurence, podnikání, typy obchodních společností.

9. **Makroekonomie.**

Peníze – funkce, historie. Banky a bankovní soustava – centrální banka, komerční banky, jejich činnosti, HDP, inflace, nezaměstnanost, cenné papíry, burzy.

10. **Ekonomie a stát.**

Zásahy státu do ekonomiky – monopolismus, externality, veřejné statky, daně, fiskální a monetární činnosti státu, státní rozpočet. Sociální politika státu

11. **Reklama a marketing**

Definice, reklama podle cíle a média, úkoly, marketingový mix

12. **Dějiny evropské integrace.**

Poválečný vývoj v Evropě, ESUO, EHS, Euratom, ES, EU.

13. **Úvod do psychologie:** základní pojmy (definice, determinanty psychických jevů, chování, prožívání, metody, rozdělení psychologických disciplín, psychologické přístupy); **Vývojová psychologie:** definice, Freud, Piaget, Erikson, obecné znaky vývojových stadií

14. **Vnímání:** definice, vjem, stadia proces vnímání, figura a pozadí, zákony vnímání podle tvarové psychologie, činitele ovlivňující vnímání, zkreslené vnímání, podnětová deprivace; **Pozornost:** definice, funkce, vlastnosti, druhy pozornosti; **Vědomí:** definice, jako stav bdělosti, vědomí v hypnóze, spánek, Grof, Freud;

15. **Paměť**: definice, rozdělení paměti, stadia paměťového procesu, formy ukládání do paměti, Ebbinghaus; **Myšlení**: definice, myšlenkový proces, vhled, styly myšlení, Piaget – kognitivní vývoj, myšlenkové operace, řeč
16. **Cítění**: definice, znaky, dělení citů, emoční inteligence; **Motivace**: definice, motiv, síla motivu, primární, instinkt, pud, sekundární, Maslow – pyramida potřeb; **Představy**: definice, dělení – podle vjemů, typy představ, funkce, fantazie (+ asociační zákony), praktické využití představ
17. **Učení**: definice, habituace x senzibilizace, klasické podmiňování, operantní podmiňování, sociální učení; **Vůle**: definice a úkol vůle, volní vlastnosti, stadia volního procesu (rozhodovací, realizační);
18. **Psychologie osobnosti**: definice, funkční modely osobnosti (Freud, Jung, Berne, Bandura, Hippokrates, Eysenck, Kretschmer), obranné mechanismy, temperament, inteligence; **Psychopatologie**: definice, příčiny vzniku, tradiční dělení, další rozdělení; Duševní hygiena
19. **Sociologie, společnost** (tradiční, moderní), charakteristika současné společnosti, vývoj sociologického myšlení, socializace, resocializace, sociální kontrola
20. **Sociální struktura společnosti** – sociální stratifikace, mobilita, status, role, útvary (skupiny, seskupení), sociální deviace, sociální komunikace
21. **Úvod do filozofie a přehled antické filozofie**
Vznik filozofie, filozofické disciplíny, základní filozofická otázka, přírodní filosofové, Pythagoras a pythagorovci, eleaté, Herakleitos, atomisté, sofisté, stoicismus, epikureismus, skepticizmus, novoplatonismus.
22. **Vrcholné období antické filozofie**
Sókratés, Platón, Aristotelés
23. **Středověká filozofie**
Patristika, scholastika, sv. Augustin, scholastika, spor o univerzálie, Tomáš Akvinský, bible, překlady bible

24. Renesanční filozofie

Myšlenkové směry, přírodní a společenská větev renesanční filozofie, astronomové, utopisté, Machiavelli

25. Racionalisté, empirici, osvícenci

Descartes, Spinoza, Leibniz, Bacon, Locke, Berkeley, Hume, Voltaire, Montesquieu, encyklopedisté, Rousseau.

26. Německá klasická filozofie

Kant, Herder, Fichte, Schelling, Hegel

27. Filozofie 19 století – poklasické období

Následovníci Hegela, sociální filozofie, voluntarismus, pozitivismus, Kierkegaard, Bergson, Feuerbach

28. Filozofie 20. Století

Pragmatismus, novopozitivismus, existencialismus, politická filozofie, frankfurtská škola, fenomenologie, strukturalismus, křesťansky orientovaná filozofie, postmodernismus

29. Česká filozofie

30. Etika

Mgr. Světlana Trefná

Mgr. Věra Prosová